

Az új OKJ-hoz kapcsolódó fővárosi szakmacsoportos alapozó kerettanterv,
17. Kereskedelm-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportban a szakközépiskolák
9-12. évfolyama számára tett javaslatának lektori véleménye.

Készítette: Mándy Attiláné gyak.okt.vez.

Betiszk

Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és
Szakiskola

Az FPPTI honlapján 2008. 04.18-án megtalált anyag van lektorálva.

1.

Baranyai Anita által elkészített anyagot a Fővárosi Pedagógiai Napok keretében 2008.04.02-án megrendezett egyeztető fórum előtti napon láttam először. Az idő rövidege ellenére sikerült annyira áttekinteni azt, hogy a fórumon a megjelent kollégákkal együtt több javaslatot is tettünk az átdolgozásra. Majd e-mailban több észrevétel, hozzászólás is eljutott hozzám, illetve több változata az anyagnak. Az FPPTI honlapján most megjelent és lektorálásra kerülő anyag lényegében nem tér el attól, amit átdolgozásra már április 02.-án javasoltunk.

2.

Az egységes szakmacsoportos alapozó kerettanterv elkészítésénél fő vezérelvnek kell tekinteni, hogy egységes, és minden körülmények között alapozó legyen. Az új OKJ szakmák alapján a beszámíthatóság csak addig lehet elsődleges cél, amíg nem sérül a közoktatási törvény és egyéb jogszabályok, melyek nem teszik lehetővé, hogy a tanulókat valamilyen szakmára lehessen beiskolázni, illetve szakma csoportra lehet csak beiskolázni. Ennek értelmében az iskolák az eddigi kerettanterv ajánlását figyelembe véve 9-12. évfolyamon szakmacsoportos alapozó oktatást illetve a 9-10. évfolyamon szakmai orientációt folytattak. Szakmaválasztás, vagy irány felé tehát csak 11. évfolyamon kerülhet sor. Az elkészült javaslat mindezt nem veszi figyelembe, ezért ebben a formában nem tartom jónak.

A javaslat ezen kívül olyan szakmai ismereteket hoz le 9. illetve 10. évfolyamba, melyekre a tanulók még nincsenek felkészülve. Nem rendelkeznek azokkal a készségekkel, kompetenciákkal, melyek alapján szakmai elméleti illetve komoly szakmai gyakorlati feladatokat tudnak elsajátítani. Nem beszélve arról, hogy az adott szakmai ismeretek elsajátításához megfelelő gyakorlati vállalati háttér szükséges.

Áttekintve az OKJ képzésekben szereplő modulok tartalmát természetes módon ott is megtalálhatók azok az alapozó illetve orientációs részek, melyeket eddig is tanítottunk, bár nem kaptak modul, vagy tananyagegység nevet. Ha már beszámítunk, akkor figyelembe véve az eddigi bevált rendszert, meg kell hagyni azokat és 11-12. évfolyamon lehet az alapozást a modul tartalom szerint kiegészíteni.

Konkrét észrevételek:

1 Az előszóban a szerző 1112 órában határozta meg az idő keretet, mely alatt a szakképzés 13. évfolyamának tananyagegységei (egész modulok) beszámíthatók 9-12.évfolyamon.

A „számolási” probléma ott jelentkezik, hogy az általa meghatározott 1260 óra elsajátítandó tananyagegység nem annyi, hanem jóval kevesebb.

A 2 éves képzéseknél 13. évfolyamon 36 hét alatt 27 óra van konkrét tananyaggal feltöltve a központi programban, ez összesen csak 972 óra.

Az 1 éves képzéseknél, pedig 32 hét alatt 27 óra van, ez összesen 864 óra.

Tehát ennyit kell beszámíthatóvá tenni. Ami azt jelenti, tisztán matematikailag, hogy a fenntartó által tervezett 9-10. évfolyamon a 6 óra, és a 11.-12. évfolyamon a 10 óra biztosítja, a beszámíthatóságot, sőt még a megfelelő alapozást is.

Ezért véleményem szerint 9-10. évfolyamon az eddigi alapozó képzést (tantárgyakat) nem szabad elhagyni, (más nevet lehet adni nekik) annál is inkább, mivel olyan tananyag tartalommal rendelkeznek a kerettanterv szerint, melyek a moduláris képzésbe is beilleszthetők:

Nevezetesen: Információkezelés (üzleti adm.), Viselkedéskultúra és kommunikáció, Gazdasági környezet.

Számomra problémát jelent még az óraszámokkal kapcsolatban a 2 éves képzéseket érintő kötelező nyári gyakorlat teljesítése, mely a képzés folytatásának a feltétele.

2 Előzőekben már említettem, hogy olyan tananyagelemeket lehozni 9-10. évfolyamba nem lehet, melyekhez a tanulóknak nincs meg a kellő szakmai kompetenciájuk, készségük.

Nevezetesen: először „A vállalkozási ismeretek”(01-06) modul tananyag tartalma semmiképpen nem 9. évfolyamos tanulók képességeinek megfelelő, most is tanítjuk, de 10. évfolyamon. másodszor a kereskedő képzés esetében a 04-06 modulban a leltározás, raktározás, készletezés, értékesítésre történő áru előkészítés, stb. Helyettük lehet olyan tananyagegységeket „lehozni” melyek minden fogyasztónak illetve munkavállalónak hasznosak, pl: a Jogszabályok című tananyagegységet, mely foglalkozik a fogyasztó védelemmel, környezetvédelemmel, stb.

Egyetértek a többi felsorolt modul beszámíthatóságával.

3 A javasolt érettségi követelményeinek megfelel a kerettantervi javaslat. Ugyanakkor az érettségi tartalma leszűkül a vállalkozási ismeretekre, holott több szakma szóba került a beszámításokkal. Az is igaz, hogy annyiféle beszámításból csupán ez ami legalább 2 szakmában közös.

4 Egyetértek az idegen nyelv beszámíthatóságával illetve, hogy beszámítható legyen plusz órával. Ezt a nyelvet lehet szakmai illetve kommunikációs nyelvként felfogni az adott tananyagegység szerint.

5 Egyetértek a Postai ügyintéző képzés kihagyásával a szakmacsoportos alapozó kerettantervből.

Nem lehetséges a Logisztikai ügyintéző képzés esetében, a teljes év beszámítása, ebben az esetben fél évvel lehetne rövidíteni a képzést, mert két modul 61-06,(324 óra) valamint a 62-06, (198 óra) fogható fel a többi képzéssel közösen beszámíthatónak. A többi modul illetve tananyagegység nagyon speciális.

Ugyan ez a helyzet a Látszerész és fotocikk kereskedő esetében is.

6 A kerettantervi javaslatban A és B variációs óraterv szerepe, kiválasztva és elkülönítve szakmákat egymástól már a 9-10. évfolyamban. A lektori véleményem elején már kifejtettem véleményemet a korai szakma választással kapcsolatban.

Véleményem szerint a közös Gazdasági ismeretek tantárgy keretébe 11-12. évfolyamon mind a kereskedő jellegű mind az ügyintéző jellegű szakképesítések azon tananyagegységei beleférnek, melyek az adott OKJ szakma beszámíthatóságához szükségesek, egy szakmai orientáció első lépéseként. Az egységes képzés 11-12. évfolyamon így sem úgy sem valósulhat meg, ezért pedig véleményem szerint teljesen felesleges két óratervvel dolgozni.

Egyszerűbb és átláthatóbb. Az más kérdés, hogy a beszámíthatóságot tanügy igazgatásilag, hogy ki, mit tanult, milyen óraszámokban hogyan lehet dokumentálni.

A következő órateremben vázoló javaslatomat, a teljes modul illetve tananyagegységek felsorolása és óraszám nélkül.

Az elkészült kerettantervi javaslat a fenti indoklásom alapján feltétlenül átdolgozást igényel.

Óraterv heti órászámmal

Tantárgy neve	9. évfolyam	10. évfolyam.	11. évfolyam	12. évfolyam
hetek száma	36	36	36	32
Gazdasági ismeret	2 1/04-06	2 01-06, 05-06	4 05-06 03-06	4 03-06 68/5,67-06
Üzleti adm. 1/05-06 61-06	1	1		
Információkezelés Számtech. 61-06	1	1		
Viselkedésk. Kommunikáci 61-06ó	1	1		
Idegen nyelv 6/04-06 61-06	1	1	2 8/68	2
Maketing 02-06 62-06			2	2
Közgazdaságtan			2	2
Összesen:	6	6	10	10

Az elkészült kerettantervi javaslat a fenti indoklásom alapján feltétlenül átdolgozást igényel. Így elfogadni nem tudom.

Budapest, 2008. 04.20.

Mándy Attiláné